

# TKKI-ohjelman tilannekatsaus

Toni Ruuhonen  
26.9.2024

# TKKI-ohjelma

- Aluehallitus hyväksyi TKKI-ohjelman 6.2.2024
- TKKI-ohjelma on osa hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelmaa ja sen toiminta nojaa hyvinvointialueen strategisiin menestystekijöihin
- Ohjelma linjaa muun muassa sitä, miten Keski-Suomen hyvinvointialue uutena TKKI-toimijana tiivistää kumppanuutta korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa
- Ohjelma vahvistaa lisäksi muun muassa innovaatiotoimintaa, henkilöstön kehittymistä sekä monipuolistaa tutkimusta ja kehittämistyötä sosiaali-, terveydenhuollon ja pelastustoimen alalla
- Tutkimuksen, kehittämisen, koulutuksen sekä innovaatiotoiminnan osalta on määritetty erikseen tavoitteet ja toimenpiteet jokaisen osa-alueen kehittämiseen mutta keskiössä on myös koko TKKI-toiminnan tiiviimpi integrointi

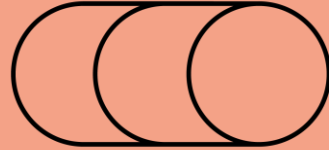
# Tehdyt toimenpiteet

- Tutkimusideoiden keräämisen ja yhteisen työskentelytilan määrittäminen aloitettu
  - Ideapankki ja yhteinen suunnittelu (yhteistyöalustat arviointivaiheessa)
- Tutkimustoiminnan vahvempi profilointi ja näkyvyyden nostaminen aloitettu yhdessä yhteisprofessorien, omien asiantuntijoiden sekä yhteistyöverkoston kanssa
  - Yhteisprofessorien sitouttaminen mukaan hyvinvointialueen toimintaan
  - Tullaan tutuiksi tilaisuudet tutkijoiden välillä Hyvaks-oppilaitokset
  - Tieteellisen tutkimuksen aamukahvit – tietoiskuja ajankohtaisesta tutkimuksesta
  - Tiedepäivän suunnittelu ja toteutus 20.1.2025 (Hyvaks-JYU)
  - Keskustelut tiedetoimikunnan uudelleen käynnistämisestä
  - Opiskelijayhteistyö Jyväskylän yliopiston It-tiedekunnan kanssa liittyen toiminnan kehittämiseen ja digitalisaatioon (Professori Samuli Pekkola, opiskelijat tekevät useita eri harjoitustöitä annetuista aiheista)
- Tutkimuspalveluissa lähdetty laajentamaan yhteistyötä muiden hyvinvointialueiden, yliopistojen ja oppilaitosten kanssa
  - Viestintä sekä tutkimuslupien käsittely -> yhteiset toimintatavat ja prosessien integrointi).

# Tehdyt toimenpiteet

- STM avannut haun tekoälykokeilulle, johon Keski-Suomen hyvinvointialue valmistelee omaa hakemustaan
  - Tähän valmisteluun hyvinvointialue ottaa mielellään mukaan eri korkeakouluja sekä tutkimusorganisaatioita
- Vaikuttavuuden osalta ovat käynnistyneet hankkeet PALVA (UEF:n ja P-Savon kanssa) sekä Effecto2030 (JYU:n, UEF:n ja DIAK:n kanssa)
  - Lisäksi hyvinvointialue järjestää 09.04.2025 ensimmäisen avoimen vaikuttavuuspäivän
- Kehittämisen osalta PMO toiminta vakiinnutettu hankehallinnoinnin ja kehittämisen tueksi
- Käyttöön otettu henkilöstön ideaboxi –palvelu
- Koulutuksen osalta viety systemaattisesti eteenpäin suunnitelmia yhteistyön tiivistämiseksi Itä-Suomen yliopiston kanssa (mm. lääkärikoulutus)
- Innovaatiotoiminnan osalta on viety systemaattisesti eteenpäin "**Ikäihmisten hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskus** –konseptia yhteistyössä Edufutura –verkoston sekä omien asiantuntijoiden kanssa (palvelutuotanto, yhteisprofessorit, jne.)

**EduFutura**<sup>®</sup>  
JYVÄSKYLÄ



KESKI-  
SUOMEN  
HYVINVOINTI-  
ALUE

# Ikääntyneiden hyvän arjen opetus ja tutkimuskeskus – Living Lab

Toni Ruohonen

Annina Kangas-Niemi



# Ikääntyneiden hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskus – Living Lab

Projektin tarkoituksena on yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa luoda tutkimusta, koulutusta, kehittämistä, innovaatioita ja käytäntöä monialaisesti yhteen kytkevä toimintamalli Ikääntyneiden hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskus — Living Lab, joka mahdollistaa aidoissa sotealan toimintaympäristöissä tapahtuvaa, käyttäjät osallistavaa tutkimus-kehittämis-koulutus-innovaatio-oppimistoimintaa.

Projekti toimii hyvinvointialueen kehittämiskumppanina tuottamalla opetushoivakotiin uusia käytänteitä ja konsepteja tavoitteena lisätä vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta.

Toimintaympäristöä suunnitellaan sijoitettavaksi entisen Sotainvalidien sairaskodin tiloihin



KESKI-  
SUOMEN  
HYVINVOINTI-  
ALUE

**EduFutura**<sup>®</sup>  
JYVÄSKYLÄ

# Taustalla

## Keski-Suomen hyvinvointialueen TKKI-ohjelma 2024-2030

- Innovaatiotoiminnan tavoitteet: Kehitetään kokeilukulttuuria koko hyvinvointialueella. Konkreettisenä toimen perustetaan Ikäihmisten hyvän arjen opetus- ja tutkimuskeskus. Vuoteen 2030 mennessä kokeilukulttuuri on vakiintunut hyvinvointialueen eri palvelukokonaisuuksiin.
- 2024-2025 *Perustetaan* konkreettisia kokeiluympäristöjä -> Ikäihmisten arjen opetus- ja tutkimuskeskus
- 2026-2030 *Vakiinnutetaan* living lab toiminta ja laajennetaan sen toimintaa alueellisesti yhteistyössä oppilaitosten, yritysten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa

## EduFutura Jyväskylä sote-yhteistyön strategiset tavoitteet 2022-2028

### EDUFUTURA SOTE-KEHITTÄMINEN

#### 2 Monimuotoiset tutkimus-, kehitys-, koulutus- ja innovaatorakenteet

##### Strateginen tavoite

EduFutura-oppilaitosten monitieteinen ja -alainen sote-koulutus, oppilaitosten välinen yhteistyö ja TKI-toiminta syvenevät.

TKI-yhteistyö laajenee elinkeinoelämään ja yrityksiin, alueellisiin ekosysteemeihin sekä vaikuttavaan TKI-yhteistyöhön hyvinvointialueella.

##### Odotettu tulos

EduFuturan sote-ala profiloituu hyvinvointiosaamisellaan ja sosiaali- ja terveysalan TKI-yhteistyöllä.

EduFutura Sote Hub ja simulaatioympäristöt tarjoavat uudistuneen koulutuksen ja TKKI-toiminnan ympäristön.

Strateginen kumppanuuksuhde Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

Alan huippututkimus sekä kehittämis- ja innovaatio-toiminta vahvistuvat, ja ne on tunnistettu kansallisesti sekä kansainvälisesti.

##### Toimenpiteet

- Hankkeistetaan, pilotoidaan ja perustetaan monialainen EF Sote Hub.
- Uudistetaan sote-opiskelijoiden monialainen harjoittelu- ja ohjausmalli.
- Kehitetään simulaatioympäristöjä ja -oppimista palvelemaan alueen toimijoita työssä tarvittavien taitojen harjoittelussa ja tutkimisessa.
- Edistetään henkilöstön liikkuvuutta koulutuksen, tutkimuksen ja elinkeinoelämän välillä. Kehitetään tutkimusperusteisesti uusia tehtävänkuvia sekä kouluttajien ja työelämäohjaajien osaamista.
- Alan huippututkimus sekä kehittämis- ja innovaatiotoiminta vahvistuvat, ja ne on tunnistettu kansallisesti sekä kansainvälisesti.
- Perustetaan sote-alan tutkijaverkostoja, tutkijapolkuja ja tehdään huippututkimusta sekä käytännönlähtöistä kehittämis- ja innovaatiotyötä alueen osaamiskärkiin pohjautuen.
- Osallistutaan avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä terveyden, hyvinvoinnin, liikunnan ja kuntoutuksen aineistoihin liittyvien toimintamallien kehittämiseen yhteistyötahojen kanssa.

## EduFutura projekti no 6 - Vaikuttava TKKI-yhteistyö hyvinvointialueella / Sote Living Lab

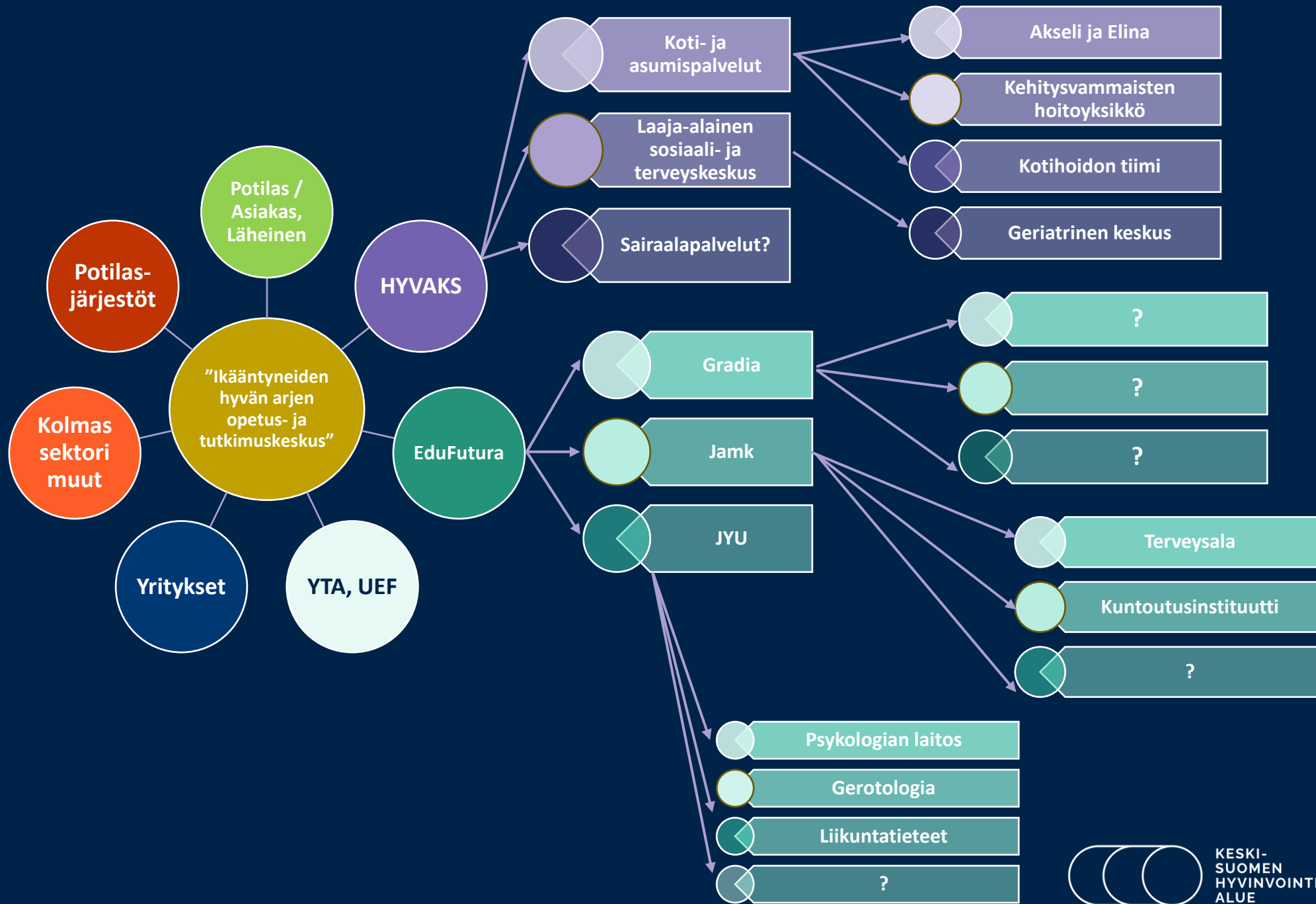
4/2023-12/2024

**Tavoite 1. EF sote Living Lab toimintamalli. ”Tulevaisuuden opetushoivakoti- living lab”.** (yhteistyömalli oppilaitosten ja HVA kanssa)

- **Luodaan tutkimusta, koulutusta, kehittämistä, innovaatioita ja käytäntöä monialaisesti yhteen kytkävä toimintamalli (EduFutura Sote Living Lab), joka mahdollistaa aidoissa sotealan toimintaympäristöissä tapahtuvaa, käyttäjät osallistavaa tutkimus-kehittämis-koulutus-innovaatio-oppimistoimintaa.**
- **Projekti toimii HVA kehittämiskumppanina tuottamalla opetushoivakotiin uusia käytänteitä ja uusia konsepteja tavoitteena toimintamallin avulla lisätä kustannustehokkuutta.**

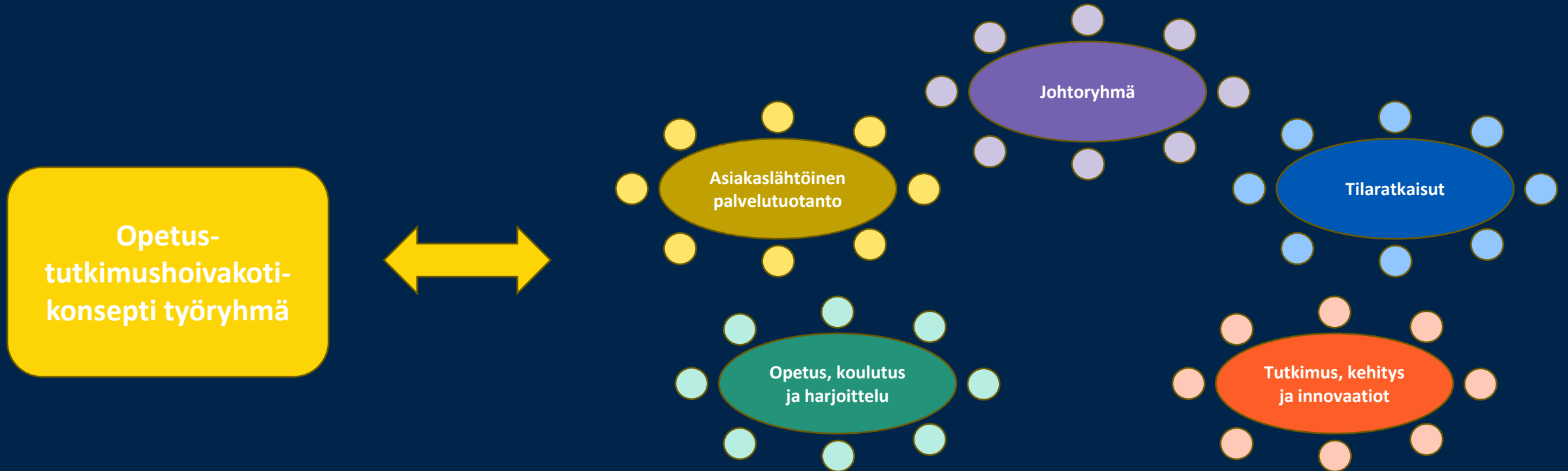
Projektin omistaja: Pertti Malkki, [pertti.malkki@jamk.fi](mailto:pertti.malkki@jamk.fi)  
Projektipäällikkö Living Lab: Annina Kangas-Niemi,  
[annina.kangas-niemi@jamk.fi](mailto:annina.kangas-niemi@jamk.fi)

# Living Lab - Verkostokartta





# Living Lab - Työskentelyryhmät yhteiskehittämiseen



KESKI-SUOMEN  
HYVINVOINTI-  
ALUE

**EduFutura**<sup>®</sup>  
JYVÄSKYLÄ

# Yhteistyö Kelan kanssa

# Kelan kanssa tehtävä yhteistyö

- Kelalla on vahva tahtotila tiivistää yhteistyötä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa
  - Keskiössä Kanta-kehitystyö
  - Tiedon toisiokäyttö
- Kela haluaisi Keski-Suomen hyvinvointialueesta pilottialueen/-toimijan
- Toistaiseksi lainsäädäntö vielä hidastaa tiedon hyötykäyttöä erityisesti tiedolla johtamisen näkökulmasta (asiakastietolaki sekä toisiokäytön laki) – organisaatio ei pysty vielä hyödyntämään Kannassa olevaa omaa tietoaan ilman erillisiä lupakäytänteitä ja prosesseja (ainoastaan anonymisoitua summatason tilastodataa voidaan tarjota suoraan käytettäväksi)
  - Tähän on kuitenkin tulossa muutos (keskustelut STM kanssa käyty ja askel askeleelta päästään tilanteeseen, jossa tiedon toisiokäytön mahdollisuudet suoraviivaistuvat)
- Kelan kanssa keskustelut yhteistyön tiivistämisestä ovat käynnistyneet ja etenemässä
  - Tiedon toisiokäyttö (palaverit toukokuussa ja syyskuussa)
  - Kanta-kehitys (palaverit toukokuussa ja syys-lokakuussa)

# Kelan kanssa tehtävä yhteistyö

- Ensimmäiset askeleet otettu tiedon hyödyntämisessä. Tällä hetkellä fokus kohdennetuissa tietopyyntöissä
  - Esimerkiksi influenssarokotustiedot. Kun ensimmäinen aineisto on vastaanotettu ja käsitelty, laajennamme rokotustietoaineistoa laajemmin rokotuskattavuuteen sekä hyte/ hytekerroin tietoihin
  - Palveluverkko – matkakorvausdata
- Jatkossa tavoite on olla mukana tiiviisti kansallisessa Kanta-kehitystyössä yhdessä Kelan kanssa sekä laajentaa Kanta-arkistojen ja muiden arkistojen tiedon hyödyntämisen mahdollisuuksia niin ensio- kuin toisiokäytönkin osalta

# Tieteellinen tutkimus Hyvinvointialueella



# Tieteellinen tutkimus

- Keski-Suomen hyvinvointialueella (Hyvaks) tehtävän tieteellisen tutkimuksen nykyisiä vahvuusalueita ovat syöpä-, reuma-, liikuntalääketieteen-, tuki- ja liikuntaelinsairauksien-, sydän- ja verisuonitautien-, sekä mielenterveyden häiriöihin kohdistuva tutkimus.
- Ajankohtaisia ja kehitettäviä tutkimusalueita ovat mm. vaikuttavuustutkimus, elämäntapojen ja erityisesti liikunnan merkitys terveyden edistämisessä ja hyvinvoinnissa, terveyspalvelujärjestelmän ja muu terveystieteellinen tutkimus, biopankki- ja geenitutkimus, sosiaalityön ja sosiaalisen hyvinvoinnin tutkimus, terveystiedon louhinta ja tekoälyyn liittyvä tutkimus

# Yhteisprofessorit / tutkimusjohtajat

## Yhteisprofessorit

- Elina Sillanpää (terveyden edistäminen, JYU)
- Merja Rantakokko (gerontologinen kuntoutus, JYU)
- Riku Nikander (kliininen fysioterapia, JYU)
- Jari Laukkanen (sisätaudit, UEF)
- Sari Lindeman (psykiatria, KYS –ERVA / YTA-alue)
- Juha Paloneva (kirurgia, UEF)
- Tuulikki Sokka-Isler (reumatologia, UEF)
- Salla Toppinen-Tanner (työkyvyn edistäminen, JYU, TTL)
- Minna Kivipelto (sosiaalityö, JYU)
- Sami Äyrämö (tekoälytutkimus, JY)

## Tutkimusjohtajat

- Marja-Liisa Kinnunen (yleislääketiede, UEF)
- Tiina Jokela (solu- ja molekyylipatologia, JYU)
- Jukka-Pekka Mecklin (JYU)

# Dosentuurit

- Eero Sihvo (kirurgia)
- Kati Kyrölä (kirurgia)
- Teemu Karjalainen (kirurgia)
- Heikki Seikkula (kirurgia), Turun yo
- Johanna Mrena (kirurgia)
- Ville Ponkilainen (kirurgia)
- Caius Mustonen (kirurgia)
- Mikko Uimonen (kirurgia), Tre yo
- Antti Saarinen (kirurgia)
- Pauliina Aukee (gynekologia)
- Jukka-Pekka Mecklin (kirurgia), UEF
- Tuomas Koivumäki (fysiikka), JYU
- Tuulikki Sokka-Isler (reumatologia), UEF
- Heikki Miettinen (sisätaudit), UEF
- Toni Ruohonen (informaatioteknologia), JYU
- Juha Paloneva (kirurgia), UEF
- Jari Laukkanen (kardiologia), UEF
- Marja-Liisa Kinnunen (Terveyspsykologia), JYU
- Sari Lindeman (kokeellinen psykiatria), OY; (psykiatria), UEF; (psykoterapia ja psykoterapiatutkimus), JYU
- Jan Böhm (patologia)
- Kirsi Timonen (ympäristöfysiologia)
- Merja Perhonen (liikuntalääketiede), JYU
- Heljä Lundgren-Laine (hoitotiede), Turun yo
- Teuvo Antikainen (terveydenhoidon ja lääketieteen koulutuksen pedagogiikka), JYU
- Anne Mattila (kirurgia, UEF)



# Väitöskirjatyöntekijät (tilanne 2022-23)

- Itä-Suomen yliopisto 16
- Tampereen yliopisto 6
- Helsingin yliopisto 4
- Turun yliopisto 3
- Jyväskylän yliopisto 5

---

Yhteensä 34

# Tieteelliset julkaisut / tutkimukset

- Hyvaksin tutkijat osallistuvat vuosittain yli 200 tieteellisen artikkelin kirjoittamiseen.
- Vuonna 2023 julkaisuja 200, väitöskirjoja valmistui 8
- Vuoden 2022 julkaisuiden CITESCORE yhteensä 1706,43
- Jufo -pisteet yhteensä 340 eli euroissa 1 020 000 euroa
- Meneillään olevia tieteellisiä tutkimuksia noin 170, joista lääke- ja laitetutkimuksia noin 20, opinnäytetöitä yli 100 -> opinnäytetöiden määrä on lisääntynyt voimakkaasti vuonna 2023
- Tutkimuslupia myönnetään vuosittain yli 100 (tieteelliset tutkimukset, opinnäytetyöt). Tutkimukset saattavat jatkua 10-15 vuotta.

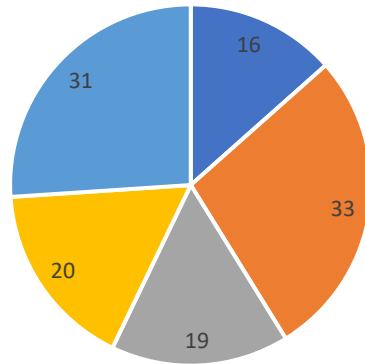


# Tutkimusrahoitus

- **Keski-Suomen hyvinvointialueen tutkimusrahoitus koostuu pääosin tutkijoiden hakemista tutkimusapurahoista** (Valtion tutkimusrahoitus (VTR), Suomen Akatemia, säätiöt) **sekä lääke- ja laitetutkimuksista**. Ulkopuolisen rahoituksen määrää pidetään osoituksena tutkimuksen korkeasta tieteellisestä tasosta. Vuonna 2023 tutkimusrahoituksen kokonaismäärä oli noin 1 500 000 €.
- Vuonna 2023 VTR –apurahat: väitöskirjatyöntekijöiden rahoitus 162 925€, tohtoritason rahoitus 125 654€ ja dosenttitason rahoitus 140 000€.
- Hyvinvointialueella on budjetoitua rahaa tutkimustoiminnan tukemiseen vain hieman. Tämä asia tulisi korjata, koska esim. Suomen Akatemia vaatii toimipaikalta 30,3% omarahoitusosuuden. Jos tutkijalla ei ole muuta rahoitusta kattamaan omarahoitusosuutta, jää Akatemian rahoitus saamatta.

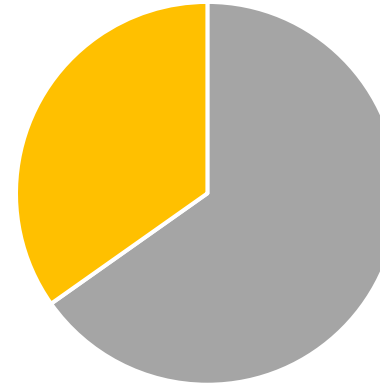
# Tilastoja tutkimustoiminnasta

Tutk.alat 2023



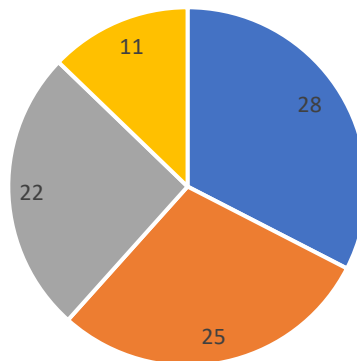
■ Lääketiede ■ Hoitotiede ■ Terveystiede ■ Sosiaaliala ■ Muu

Tutkimusluvut 2024 (Tilanne 13.5.)



■ Opinnäytteet ■ Muu tutkimus

Tutkinnot 2023



■ AMK ■ YAMK ■ Maisterintutk. ■ Väitöskirjatutk.

# Kiitos

[www.hyvaks.fi](http://www.hyvaks.fi)  
#hyvaks #hyväarkikaikille